

DA

DA

DA

EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 20.9.2010
KOM(2010) 472 endelig

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

Bredbånd i Europa: Investering i digitalt drevet vækst

INDHOLD

1.	Indledning: bredbåndsmålet	3
2.	Teknologi- og markedsudviklingen inden for bredbånd	4
3.	Hvordan når vi bredbåndsmålet?	6
4.	De vigtigste tiltag	13

1. INDLEDNING: BREDBÅNDSMÅLET

I 2020 bør alle europæere have en internetforbindelse på over 30 megabit pr. sekund (Mbps) og mindst 50 % af de europæiske husstande en forbindelse på over 100 Mbps.

Dette mål stammer fra den digitale dagsorden for Europa¹, et flagskibsinitiativ under Europa 2020-strategien for en intelligent, bæredygtig og inklusiv økonomi². Den digitale dagsorden bekræftede også det mål, som Det Europæiske Råd havde fastlagt, om, at alle europæere senest i 2013 skal have grundlæggende bredbåndsadgang. For at nå disse ambitiøse mål er det nødvendigt at udvikle en bredspektret strategi, der bygger på en kombination af teknologier, og at overvåge fremskridtene år for år nøje³.

Målet om hurtig og ultrahurtig internetadgang blev valgt på grund af den centrale rolle, internetadgang vil spille i genopretningen af økonomien og som grundlag for innovation overalt i økonomien, ligesom elektricitet og transport førhen gjorde det. Udrulningen af ultrahurtige, åbne og konkurrencebaserede net vil sætte gang i en god cirkel i udviklingen af den digitale økonomi: de nye net vil gøre det muligt at tilbyde nye bredbåndskrævende tjenester, der vil stimulere efterspørgslen blandt borgerne, hvilket atter vil føre til yderligere efterspørgsel efter øget båndbredde.

På verdensplan er efterspørgslen efter båndbredde vokset med rundt regnet 50 – 60 % om året⁴ som følge af udviklingen i brugen af internettet fra simpel e-mailkommunikation og udveksling af tekstfiler (i perioden med opkaldsforbindelser til internettet på 56 kbps) til internetsurfing (med indførelsen af altid åbne bredbåndsforbindelser) og derpå øget integration af grafisk og audiovisuelt indhold på webstederne (med den nuværende generation af ADSL, der tilbyder en downloadhastighed på 2 Mbps eller mere og en uploadhastighed på 256 kbps).

Ikke kun downloadhastigheden er vigtig i denne sammenhæng, også forbindelse med øget symmetri (meget højere uploadhastighed) og lavere reaktionstid kan være en forudsætning for innovative tjenester og applikationer. Der er allerede eksempler på tjenester, der er afhængige af sådanne forbindelser: intelligente elnet, der kræver lav reaktionstid og kan nedbringe forbrugerudgifterne og elproduktionsomkostningerne; tidstro cloud computing-tjenester, der kræver symmetriske upload- og downloadhastigheder, og som kan anvendes af små virksomheder til at nedbringe deres omkostninger; og omfattende e-sundhedstjenester for hospitaler og patienter i afsides liggende områder. Desuden har OECD for nylig konkluderet, at omkostningsbesparelserne i blot fire sektorer af økonomien (transport, sundhed, elektricitet og uddannelse) retfærdiggør opbygning et nationalt net af lyslederforbindelser til hjemmene (kendt som fiber-til-hjemmet eller FTH)⁵.

Den intelligente, bæredygtige og inklusive vækst, som Europa 2020-strategien sigter mod, afhænger således i høj grad af, om internettet udnyttes effektivt og virkningsfuldt, og i den

¹ En digital dagsorden for Europa, KOM(2010) 245.

² Europa 2020 - En strategi for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst, KOM(2010) 2020.

³ For eksempel kan man gå ud fra, at ca. 15 % af de europæiske husstande bør have en internetforbindelse på 100 Mbps i 2015, for at vi kan nå målet for sådanne forbindelser i 2020.

⁴ Jf. "Network developments in support of innovation and user needs", OECD, 2009.

⁵ Jf. "Network developments in support of innovation and user needs", OECD, 2009.

forbindelse er adgangshastigheden en nøgelfaktor. Internetadgang leveres af — hovedsagelig private — netoperatører under konkurrencebaserede lovrammer og med kommercielle interesser som drivkraft. Men på grund af internettets kritiske rolle synes fordelene for samfundet som helhed langt større end de private incitamenter til at investere i hurtigere net. For at nå bredbåndsmålet må vi derfor - i betragtning af den seneste konjunkturedgang – supplere den nuværende markedsdrevne udvikling ved at stimulere investeringerne i hurtig internetadgang yderligere.

Investeringer i nye, åbne og konkurrencebaserede net bør støttes af tiltag fra de nationale og lokale myndigheders side for at nedbringe omkostningerne. Kommissionen har allerede taget skridt til at fremme sådanne tiltag ved sidste år at opstille retningslinjer for anvendelse af statsstøttereglerne⁶. Retningslinjerne fastlægger betingelserne for offentlig støtte på ikke-markedsbestemte vilkår til udbygning af bredbånds- og højhastighedsbredbåndsinfrastruktur i områder, hvor det er usandsynligt, at der vil ske kommercielle investeringer inden for en overskuelig fremtid. Hovedformålet med nærværende meddelelse er yderligere at støtte de nationale og lokale myndigheders tiltag. Meddelelsen indgår i en bredbåndspakke, der desuden omfatter to andre tiltag vedrørende hurtigt og ultrahurtigt internet, som Kommissionen har forpligtet sig til at gennemføre som led i den digitale dagsorden. Disse to tiltag er henstillingen om næste generation af accesnet (NGA), der skal vejlede de nationale myndigheder i deres regulering, og radiofrekvenspolitikprogrammet, der skal forbedre koordineringen og forvaltningen af frekvenser og dermed skabe bedre vilkår for vækst inden for trådløse bredbåndsforbindelser.

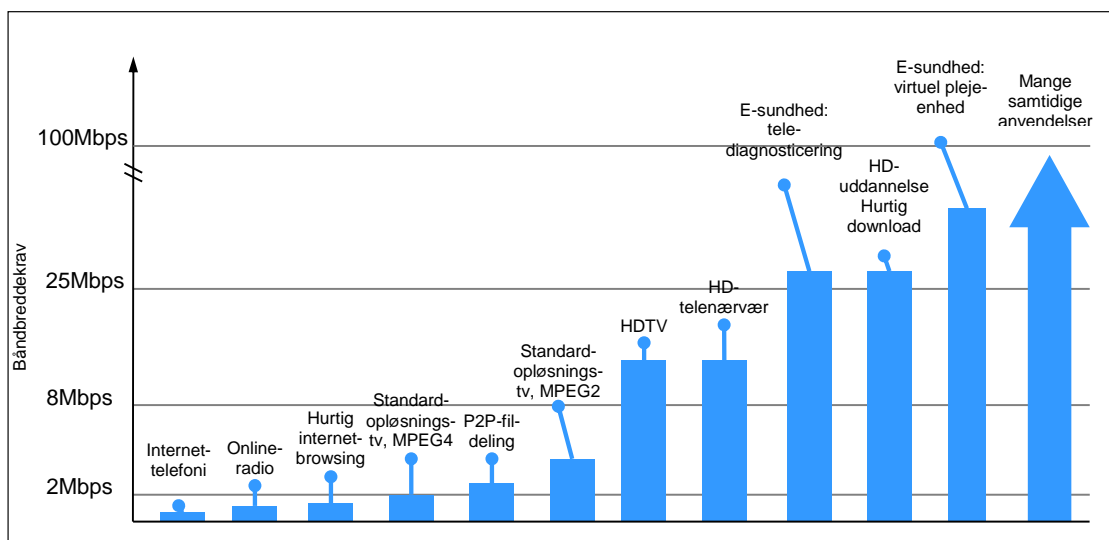
I det følgende afsnit gennemgås den teknologiske udvikling og markedsudviklingen med det formål at give et billede af, hvor Europa står nu. Afsnit 3 gennemgår hvert af de fire forslag, som den digitale dagsorden præsenterer medlemsstaterne for, og skitserer, hvordan de vil blive støttet på europæisk plan. Endelig opridses nogle af de vigtigste opfølgningstiltag i afsnit 4.

2. TEKNOLOGI- OG MARKEDSUDVIKLINGEN INDEN FOR BREDBÅND

Bredbåndsforbindelser til private hjem tilbydes i dag hovedsagelig via kobbernet (f.eks. telefonnettet), koaksialkabelnet (f.eks. kabel-tv-net) og/eller trådløse accesnet som 3G-mobilnet eller faste trådløse forbindelser (fixed wireless access – FWA). Der er ca. 124 mio. faste bredbåndsabonnentlinjer og 25 mio. mobilbredbåndslinjer i EU⁷, som er en af de førende regioner i verden, når det gælder udrulning af første generation af bredbåndsforbindelser. Der er store forskelle i hastigheden, men downloadhastigheden ligger typisk på over 2 Mbps og uploadhastigheden på over 256 kbps. Hastighederne er stigende, og figuren nedenfor viser, hvilke anvendelser de forskellige bredbåndshastigheder egner sig til, og hvad de sandsynligvis vil blive brugt til i fremtiden.

⁶ EF-retningslinjer for statsstøttereglernes anvendelse i forbindelse med hurtig etablering af bredbåndsnet, EUT C 235 af 30.9.2009.

⁷ Rapport om Europas konkurrenceevne på it-området ("Europe's Digital Competitiveness"), SEK(2010) 627. Mobilbredbåndslinjer omfatter dedikerede datakort samt usb-nøgler og dongler.

Kilde: Analyse baseret på oplysninger fra Broadband Stakeholder Group

Der er en markedsstyret opgradering af fast internetadgang til højere hastigheder undervejs. De opgraderede net betegnes under ét som NGA-net (næste generation af accesnet)⁸. Udviklingen er dog ujævn, både medlemsstaterne imellem og inden for de enkelte lande.

Kabelnettene, der betjener omkring 73 mio. husstande i EU, er gradvist ved at blive opgraderet til højere hastigheder gennem indførelse af DOCSIS3-standarden⁹ og udvidelse af deres backhaul-net. Konkurrencen fra kabelnettene skaber incitamenter for kobbernetoperatørene til at investere i VDSL - en teknologi, der udnytter den eksisterende kobbertelefonnetinfrastruktur - og i FTH (fiber-til-hjemmet). Både FTH og DOCSIS3 lever op til bredbåndsmålet med hastigheder på over 100 Mbps. Mere åbne FTH-arkitekturer fremmer også infrastrukturbasert konkurrence mellem internetudbydere på grundlag af ubundet adgang og gradvis udrulning af alternativ infrastruktur og stimulerer dermed udviklingen af nye tjenester og applikationer.

Uden for de områder, hvor der er konkurrence fra andre infrastrukturer, har operatørene tøvet med at bevæge sig ud over deres etablerede ADSL-forretning. De fleste operatører finder ikke forretningsscenariet for en storstilet opgradering af nettet til FTH overbevisende, idet de vurderer, at der foreløbig ikke er tilstrækkeligt mange attraktive tjenester på markedet, der kan få kunderne til at betale den merpris, som FTH vil koste. Henstillingen om NGA og anvendelsen af det nye regelsæt bliver afgørende i denne henseende, da disse skridt vil skabe retssikkerhed og dermed fremme investeringerne og øge konkurrencen.

Den næste generation af jordbaserede trådløse net vil tilbyde overførselshastigheder på over 30 Mbps og kan således være med til at opfylde bredbåndsmålet¹⁰. De spiller en særlig vigtig rolle i områder med vanskelig terræn, hvor det er u hensigtsmæssigt at udbygge de faste net.

⁸ En oversigt over de vigtigste teknologier findes på [URL].

⁹ Data Over Cable Service Interface Specification.

¹⁰ Det bør dog bemærkes, at den båndbredde, der er til rådighed for den enkelte bruger af trådløse forbindelser, afhænger af, hvor mange celler der betjener et givet område, og hvor mange brugere der benytter tjenesten på et givet tidspunkt.

Trådløse forbindelser via satellit kan også spille en rolle i disse områder, men denne teknologi skal udvikles yderligere, hvis den skal bidrage til målet om almen dækning med forbindelser på 30 Mbps i 2020.

For at nå det ambitiøse mål for bredbåndsadgang skal der betydelige investeringer til. Det er svært at beregne, hvor store beløb der er behov for, men de seneste undersøgelser tyder på, at der er brug for mellem 38 og 58 mia. EUR, for at vi kan nå målet om 30 Mbps-forbindelser til alle i 2020 (ved hjælp af en kombination af VDSL og den næste generation af trådløs teknologi) og mellem 181 og 268 mia. EUR, for at 50 % af alle husstande kan få forbindelser på 100 Mbps¹¹.

Med den voksende internettrafik og behovet for stadig større båndbredde ses en effektiv forvaltning af netressourcerne mere og mere som en forudsætning for, at der kan tilbydes højhastighedsbredbånd. Der har rejst sig en debat om, hvordan trafikstyring påvirker det offentlige internets decentraliserede karakter, der er af central betydning for brugernes adgang til og mulighed for at videreformidle information samt for at benytte applikationer og tjenester efter eget valg. Vigtigheden af at bevare disse egenskaber i nettet er afspejlet i de ændringer, der er indført i EU's regelsæt for elektronisk kommunikation i forbindelse med 2009-reformen¹². En offentlig høring om det åbne internet og netneutralitet, som Kommissionen iværksatte den 30. juni 2010¹³, har til formål at udforske, hvilke midler operatørerne bruger til at styre datastrømmene i deres net, og hvordan disse midler kan påvirke brugernes oplevelse af internettet. Hvis det lykkes at bevare det offentlige internets åbne og neutrale karakter og undgå urimelig forskelsbehandling, samtidig med at operatørerne får mulighed for at effektivisere deres net mest muligt og udvikle nye forretningsmodeller og forbedrede tjenestetilbud, vil det sikkert fremme investeringerne i højkapacitetsbredbåndsnet. Kommissionen vil senere i år aflægge rapport om resultatet af den offentlige høring. Den vil også fortsat overvåge, hvordan markedet fungerer set ud fra en brugersynsvinkel (detailpriser, valgmuligheder, klager mv.)

3. HVORDAN NÅR VI BREDBÅNDSMÅLET?

På denne baggrund bør EU's bredbåndspolitik fremme konkrete foranstaltninger, der kan i) øge investeringerne ved f.eks. at reducere investeringsomkostningerne og ii) øge konkurrencen på infrastruktur, idet det tages i betragtning, at konkurrencetruslen fra alternative offentlige og private investorer (herunder lokale administrationer og forsyningsselskaber) kan tilskynde de etablerede selskaber til at investere i næste generation af accesnet. Sådanne tiltag bør koordineres både på EU- og medlemsstatsplan. Derfor vil Kommissionen samarbejde med medlemsstaterne om at opstille gennemslagskraftige nationale bredbåndsplaner.

Nationale bredbåndsplaner

¹¹ Forskellen mellem minimums- og maksimumsbeløbet skyldes hovedsagelig den varierende husstandstæthed og kombination af forskellige teknologier. Kilderne er Plum/Cave – Broadband Stakeholder Group, JP Morgan og Analysis Mason (UK).

¹² Artikel 8, stk. 3, litra b), og artikel 8, stk. 4, litra g), i direktiv 2002/21/EF (rammedirektivet), som ændret ved direktiv 2009/140/EF.

¹³ Jf. http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecomm/library/public_consult/net_neutrality/index_en.htm

Alle medlemsstater har en bredbåndsstrategi¹⁴, men kun få har fuldt operationelle planer for ultrahurtige net med konkrete foranstaltninger til gennemførelse af målene, navnlig hvad angår den nødvendige finansiering. Bredbånds målet kan kun nås, hvis alle medlemsstater engagerer sig i indsatsen, og hver især udformer en operationel plan med nationale mål. Som led i gennemførelsen af den digitale dagsorden vil Kommissionen sammen med medlemsstaterne koordinere fastlæggelsen af nationale mål. Den vil også tilskynde medlemsstaterne til at iværksætte peer review-ordninger for at sætte skub i udvekslingen af bedste praksis mellem de politiske beslutningstagere. Dette arbejde vil blive støttet af et handlingsorienteret bredbåndsforum med deltagelse af en bred vifte af interesseparter.

Medlemsstaternes planer bør omfatte et afbalanceret sæt af politiske foranstaltninger, der kan sætte gang i og supplere den private sektors tiltag på grundlag af de fælles rammer, der er resultatet af en ensartet og grundig gennemførelse af det nyligt reviderede EU-regelsæt for elektronisk kommunikation og de retningslinjer for statsstøtte til bredbåndsnet, som Kommissionen har vedtaget for nylig. Der bør skabes incitamentter til øgede private investeringer gennem passende koordinering af planerne og reglerne for delt brug af fysisk infrastruktur og gennem målrettede finansieringstiltag, der kan reducere risikoen og fremme nye åbne infrastrukturer. Trådløs infrastruktur kommer til at spille en central rolle i indsatsen for at nå målet for bredbånds dækning i de fleste medlemsstater. Bredbåndsplanerne bør anlægge et langsigtet og afbalanceret perspektiv på omkostningerne og fordelene ved aftaler om frekvensallokering og frekvenstilladelser og særlig de positive nettovirkninger af tidlig investering og udrulning. Planerne bør også indeholde klar vejledning om brug af EU-bredbåndsmidler og EIB-instrumenter i regioner, hvor dette er relevant.

For at støtte planlægningsprocessen vil Kommissionen styrke overvågningen af etableringen af NGA-net. Til dette formål vil der blive anvendt en revideret udgave af eksisterende instrumenter såsom gennemførelsesrapporterne og rapporter om EU's digitale konkurrenceevne, og en ny resultattavle for den digitale dagsorden vil omfatte resultatindikatorer, som medlemsstaterne kan bruge til at overvåge og sammenligne deres bredbåndsplaner. Resultattavlen vil blive suppleret af et nyt webbaseret redskab til formidling af statistikker og forskningsrapporter om bredbåndsøkonomien.

Øgede investeringer og lavere investeringsomkostninger

Både på nationalt og lokalt plan kan der træffes en række lovgivnings- og finansieringsforanstaltninger for at fremme investeringerne og nedbringe investeringsomkostningerne.

Det skønnes, at ca. 80 % af omkostningerne ved at etablere ny fast infrastruktur er anlægsomkostninger, der kan nedbringes betydeligt, hvis de nationale og lokale myndigheder sikrer en effektiv koordinering ved hjælp af byplanlægning og stiller krav om adgang til passiv infrastruktur¹⁵. Omkostningerne ved etablering af trådløs infrastruktur kan også nedbringes ved hjælp af sådanne tiltag. Mulige omkostningsbesparende foranstaltninger er:

- Indførelse af krav i plantilladelser om installation af ny passiv infrastruktur og kabelføring i bygninger.
- Tilskyndelse til lokale myndigheder til at udnytte deres beføjelser til at kræve, at operatører stiller oplysninger til rådighed om eksistensen af lokal adgangsinfrastruktur og dennes

¹⁴ En oversigt over medlemsstaternes bredbåndsplaner findes på [URL].

¹⁵ Se ændringerne i direktiv 2002/21/EF, artikel 12 (EUT L 337 af 18.12.2009).

tilstand¹⁶ med det mål at stimulere konkurrencen. De nationale myndigheder bør navnlig anvende deres beføjelser i henhold til direktiv 2002/21/EF til at indhente alle relevante oplysninger om geografisk placering, kapacitet og tilgængelighed af kabelkanaler og andre faciliteter i abonnentnettet, så alternative operatører får mulighed for at udrulle deres fibernet samtidig med de etablerede selskaber, idet parterne deler anlægsomkostningerne.

- Koordinering af anlægsarbejder (f.eks. gravearbejder i offentlige områder, anlæg af kabelkanaler) for at muliggøre og strømline etablering af netelementer.
- Indførelse af generelle beføjelser vedrørende erhvervelse af anlægsrettigheder gennem strømlining af love og administrative bestemmelser om anlægsarbejder, byplanlægning, miljø, folkesundhed og almindelig administration, således at procedurerne for f.eks. indrømmelse af anlægsrettigheder eller mastplanlægning forenkles og accelereres, om nødvendigt ved at der oprettes kvikskrænker til disse formål.
- Planmyndighederne kan også medvirke til at nedbringe investeringsomkostningerne i forbindelse med udrulning af trådløse bredbåndsnet ved at fjerne administrative hindringer (f.eks. tunge procedurer for ansøgning om tilladelse til at installere nye basisstationer eller for forlængelse af kontrakter om eksisterende basisstationer).

Desuden kan nationale eller lokale myndigheder støtte udrulningen af bredbånd gennem direkte offentlige investeringer eller offentlig finansiering i overensstemmelse med statsstøttere reglerne. Offentlig finansiering kan gøre det realistisk at etablere højhastighedsnet i tilfælde, hvor omkostningerne ellers ville være uoverkommelige. En sådan offentlig finansiering bør sigte målrettet mod at sænke barriererne for private investeringer.

- De offentlige myndigheder kan beslutte at foretage anlægsarbejder for egen regning for at muliggøre og fremskynde de berørte operatørers etablering af egne netelementer. Hvis sådanne anlægsarbejder principielt er tilgængelige for alle potentielle brugere og ikke blot operatører inden for elektronisk kommunikation og dermed skaber de nødvendige forudsætninger for, at forsyningsvirksomhederne etablerer egen infrastruktur, uden at diskriminere til fordel for en given sektor eller virksomhed, udgør de ikke statsstøtte og skal derfor ikke anmeldes til Kommissionen¹⁷.
- De offentlige myndigheder kan opbygge eller finansiere sektorspecifik infrastruktur i overensstemmelse med retningslinjerne for statsstøtte til bredbånd og sørge for, at der er fair og ikke-diskriminerende adgang for bredbåndsoperatører, så der bliver sat gang i udbuddet af tjenester på konkurrencevilkår i områder, hvor det ellers ikke ville være rentabelt at udbyde bredbåndstjenester.
- De lokale myndigheder bør også overveje at anvende fibernet, der er bygget eller er ved at blive bygget med det formål at give offentlige instanser (skoler, biblioteker, sygehuse) bredbåndsforbindelse, til at skaffe hidtil udækkede områder højhastighedsforbindelser¹⁸. Hvor det er hensigtsmæssigt, bør medlemsstaterne overveje at oprette bredbåndsforbindelse på nationalt plan, som de lokale myndigheder kan trække på, når der anlægges passiv infrastruktur.

¹⁶ I overensstemmelse med artikel 12, stk. 4, i rammedirektivet og artikel 9, stk. 4, i adgangsdirektivet.

¹⁷ Se afsnit 61 i retningslinjerne for statsstøtte, jf. fodnote 6.

¹⁸ Dette er gjort med succes i Det Forenede Kongerige (jf. www.nynet.co.uk og http://wales.gov.uk/topics/businessand_economy/broadbandandict/).

- For at fremskynde brugen af statsstøtte til anlæg af bredbåndsnet opfordres medlemsstaterne kraftigt til at anmelde de nationale rammeordninger og derved undgå at anmelde striber af enkeltprojekter.

Kommissionen vil undersøge de eksisterende tiltag for at nedbringe investeringsomkostningerne og aflægge rapport herom i 2012. Eftersom tiltagene fortrinsvis iværksættes på lokalt plan, vil Kommissionen udvikle og forbedre ordninger, hvorigennem lokale aktører kan få relevante oplysninger om, hvordan omkostningerne kan nedbringes. Kommissionen vil støtte brug af EU's regionaludviklingsfond til at indlede og videreføre en kortlægning af infrastrukturen på lokalt og regionalt plan.

Kommissionen vil også støtte medlemsstaterne ved at samarbejde med den nyligt oprettede Sammenslutning af Europæiske Tilsynsmyndigheder inden for Elektronisk Kommunikation (BEREC). Tiltag for at støtte bredbåndsudviklingen bør stå højt på listen over aktiviteter i BEREC's arbejdsprogram for 2011. På EU-plan har Kommissionen søgt at skabe de rette investeringsvilkår og attraktive incitamentter til udrulning af åbne og konkurrencebaserede net ved hjælp af en henstilling om reguleret adgang til næste generation af accesnet (NGA-net). Henstillingen om NGA-net, der vedtages sammen med denne meddelelse, udstikker retningslinjer for de nationale myndigheder med det formål at styrke retssikkerheden og fremme investeringer og innovation på markedet for bredbåndstjenester, idet der tages passende hensyn til de risici, som enhver investerende virksomhed løber, og til behovet for at opretholde en effektiv konkurrence, som er en vigtig drivkraft for investeringer på længere sigt. De kompetente nationale myndigheder må også gøre en betydelig indsats for at fremme udrulningen af trådløse bredbåndsnet ved at sikre, at radiofrekvenspolitikprogrammet gennemføres hurtigt.

Fremme af trådløst bredbånd

Vækstraten på EU's bredbåndsmarked er højest inden for mobilt bredbånd, hvor antallet af brugere er mere end fordoblet i løbet af det sidste år. Trådløs teknologi får derfor stigende betydning som middel til at opfylde behovet for bredbåndskommunikationstjenester.

Ved en række afgørelser er der udpeget frekvenser til elektroniske kommunikationstjenester – frekvenser, der er teknisk optimeret med særligt henblik på trådløs bredbåndsadgang – men i mange medlemsstater fastsættes der ved tildelingen stadig begrænsninger for en stor del af disse frekvenser, eller en del af frekvenserne er slet ikke tildelt nogen operatør endnu.

Efterhånden som efterspørgslen efter trådløse tjenester vokser, bliver det særlig vigtigt, at de frekvenser, der allerede er øremærket ved samordnet allokering, også i praksis stilles til rådighed for brugerne, herunder de frekvenser, der frigøres ved overgangen til digital-tv og ved genbrug af frekvenser, der hidtil har været reserveret til andengenerationstjenester (GSM). Der bør også udpeges tilstrækkelige egnede frekvenser til at opfylde behovene for trådløst bredbånd, både hvad angår dækning og kapacitet, og disse frekvenser skal stilles til rådighed i tide til, at målet for 2020 kan nås. Bredbåndsudviklingen kan styrkes yderligere ved hjælp af konkurrencefremmende foranstaltninger som f.eks. indførelse af handel med frekvenser og tiltag for at forebygge potentiel konkurrencefordrejning, når eksisterende tilladelser ændres.

Kommissionen foreslår en koordineret indsats for at nå disse mål i sit første forslag til et flerårigt radiofrekvenspolitikprogram, der forelægges for Europa-Parlamentet og Rådet til

vedtagelse. Imidlertid kan medlemsstaterne medvirke til at nå bredbåndsmålet hurtigt, hvis de øjeblikkeligt vedtager foranstaltninger for at:

- stille tilstrækkeligt store frekvensbånd til rådighed¹⁹
- hurtigt at tildele brugsrettigheder
- skabe øget fleksibilitet og konkurrence
- tillade sekundær handel for at lette tilpasning til markedsudviklingen.

Mobiloperatørerne påpeger i stigende grad, at de har betydelige problemer med at udvide deres infrastruktur for at opfylde den stigende efterspørgsel, især når det gælder anlæg af basisstationer, fordi planlægningsopgaverne og usikkerhederne er blevet større som følge af forskelligartede og uforudsigelige sikkerhedskrav. Kommissionen vil tage dette problem op med medlemsstaterne med henblik på at sikre, at de nationale regler i denne henseende er rationelle og ikke fordrejer konkurrencen.

Styrket og mere rationel brug af strukturfondene og fonden for udvikling af landdistrikterne

EU støtter anlæg af bredbåndsinfrastruktur og udbredelse af internettet både via fonden for udvikling af landdistrikterne og strukturfondene og har opstillet retningslinjer for, hvordan statsstøttereglerne skal anvendes på brug af offentlige midler til etablering af bredbåndsnæt.

I programmeringsperioden 2007-2013 er der afsat i alt 2,3 mia. EUR under strukturfondene til investeringer i bredbåndsinfrastruktur og 12,9 mia. til informationssamfundstjenester. Udgifstallene for strukturfondene viser en forholdsvis langsom udnyttelse af de midler, der er afsat specifikt til bredbåndprojekter. Inden for denne periode var der i september 2009 indgået forpligtelser for 418 mio. EUR, hvilket svarer til 18 % af de planlagte udgifter. På samme tidspunkt var der i gennemsnit for alle foranstaltninger indgået forpligtelser for 27 % af de planlagte udgifter²⁰.

I samme programmeringsperiode blev der tilført 1,02 mia. EUR ekstra til Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL), hvoraf 360 mio. EUR blev afsat til bredbåndprojekter.

For at fremme en udvidet brug af strukturfondene og fonden for udvikling af landdistrikterne, både til bredbåndprojekter og andre informationssamfundstjenester, vil der blive gennemført følgende tiltag:

- I 2011 vil Kommissionen udsende en vejledning om investeringer i bredbånd for lokale og regionale myndigheder for at tilskynde til, at EU-midlerne udnyttes fuldt ud.

¹⁹ Det er afgørende, at de frekvensbånd, der er udpeget til bredbåndstjenester, også stilles til rådighed i praksis. Dette skal ske dels ved, at der tages nye frekvensbånd i brug (f.eks. 2,6 GHz og 800 MHz), og dels ved at der løsnes op for brugen af eksisterende frekvensbånd til andre formål (f.eks. 900/1800 MHz-båndet — se det reviderede GSM-direktiv og beslutningen om 900/1800 MHz).

²⁰ En strategirapport fra marts 2010, KOM(2010) 110, om gennemførelsen af programmerne for perioden 2007-2013 indeholder en vurdering af resultaterne vedrørende bredbånd, og en kommende meddelelse om regionaludviklingspolitikens bidrag til intelligent vækst i Europa vil indeholde anbefalinger til myndighederne. En opgørelse over udgifterne til bredbånd findes på [\[URL\]](#).

- Kommissionen vil indgå i et tættere samarbejde med regionerne for at hjælpe dem til at styrke deres kapacitet til at absorbere EU-midlerne. I 2011 vil de berørte parter inden for Det Europæiske Netværk for Landdistriktudvikling blive inviteret til et EU-dækkende arrangement om god praksis inden for indførelse af ikt i regionerne og landdistrikterne, hvor der vil blive opstillet anbefalinger om yderligere tiltag for at nå bredbåndsmålet.
- Desuden vil der blive ydet vejledning om brug af midler fra offentlig-private partnerskaber og andre finansielle instrumenter såsom modsvarende finansiering, der supplerer strukturfondenes operationelle programmer. Strukturfondene kan anvendes i forbindelse med offentlig-private partnerskaber, forudsat at EU-principperne for offentlige indkøb følges.
- Endelig vil Kommissionen gen lancere og udvide den europæiske bredbåndsportaal²¹ for at skabe et flersproget forum for udveksling af oplysninger om gennemførelse af bredbåndprojekter og tilbyde yderligere vejledning i spørgsmål om statsstøttereglerne og gennemførelsen af lovrammerne.

Udvikling af instrumenter til finansiering af bredbåndprojekter

Mange investeringsprojekter, især projekter, der indebærer et offentlig-privat samarbejde eller delt brug af infrastruktur mellem operatører i den private sektor, opfattes af de potentielle investorer som risikofyldte og har derfor ringere chance for at tiltrække private midler. Dette kan skyldes, at projekterne har en længere tilbagebetalingstid, eller simpelthen at de foretagender, der foreslår projekterne, er for små og uerfarne til at tiltrække store finansielle institutioners interesse. Vanskelige likviditetsvilkår og usikre økonomiske udsigter begrænser også de private investorers interesse og medfører i praksis højere finansieringsomkostninger.

Den Europæiske Investeringsbank (EIB) udlåner allerede gennemsnitligt 2 mia. EUR om året til økonomisk levedygtige bredbåndprojekter. I tilfælde af mere risikofyldte projekter anvendes der nu risikodelingsinstrumenter som den finansieringsfacilitet med risikodeling, som EIB og Kommissionen har udviklet. EIB's engagement forventes at vokse, efterhånden som banken omlægger og målretter sin udlånsstrategi mod målene for Europa 2020-strategien. Desuden overstiger fordelene ved EIB-finansieringen af et projekt normalt bankens direkte kapitalbidrag, da EIB's deltagelse har en stimulerende virkning på banksektoren og potentielle investorer og dermed tiltrækker yderligere interesse i bredbåndprojekter.

Lokale og regionale myndigheder udforsker i stigende grad alternative finansieringsmodeller, bl.a. offentlig-private partnerskaber (OPP), for finansiering af bredbåndinfrastruktur. Hensigten med disse løsninger er at opnå størst mulig synergivirkning ved at kombinere finansielle ressourcer i den offentlige og den private sektor såvel som sektorernes respektive kompetencer inden for regulering og risikobaserede investeringer. For at støtte sådanne offentlig-private partnerskaber vil EU og EIB i foråret 2011 fremlægge forslag om, hvordan man kan mobilisere den knowhow, der ligger hos det europæiske OPP-ekspertisecenter (EPEC) – et EIB-instrument til teknisk bistand og rådgivning, der samfinansieres af EIB og EU-budgettet – og hvordan eksisterende og fremtidige midler til teknisk bistand fra medlemsstaterne og EU-budgettet kan kanaliseres i retning af projektforberejdelse. Desuden vil initiativtagere til projekter også kunne drage fordel af EIB's detaljerede viden om sektorens teknologigrundlag og forretningsmodeller samt af bankens ekspertise i at

²¹ <http://www.broadband-europe.eu/Pages/Home.aspx>

strukturere komplekse finansielle transaktioner mellem mange parter i en sektor i hastig forandring.

På baggrund af forberedelsen af EU-programmerne under den næste flerårige finansielle ramme og EIB's rolle heri vil Kommissionen og EIB også i foråret 2011 udarbejde konkrete forslag til finansieringsinstrumenter, der kan supplere de eksisterende midler til finansiering af bredbåndsinfrastruktur. Disse instrumenter, der kan være baseret på gæld, garanti eller egenkapital eller en kombination af disse, bør opfylde investeringsprojekternes behov, for så vidt angår fleksibilitet, løbetid og risiko. De vil drage fordel af lavere låneomkostninger som følge af EIB's AAA-rating og nonprofitstatus og vil eventuelt kunne trække på EU's budgetressourcer. Instrumenterne vil også blive udformet således, at de kan kanalisere midler, der er afsat af medlemsstaterne²² og private investorer til finansiering af etablering af bredbåndsinfrastruktur.

For at tiltrække investeringer i mere risikofyldte infrastrukturprojekter må disse instrumenter kunne trække på særlige finansielle ressourcer i form af et bidrag fra EU. Som eksempel på den potentielle effekt kan et finansielt bidrag på 1 mia. EUR fra EU-budgettet forventes at tiltrække midler fra den offentlige og/eller den private sektor, der kan danne grundlag for bruttoinvesteringer på 6 - 15 mia. EUR, alt afhængigt af finansieringsbehovene og de bagvedliggende investeringers risikoprofiler.

Indtil et sådant instrument er på plads, vil EIB anvende de disponible ressourcer til at udvikle og finansiere pilotprojekter og innovative finansieringsordninger i berettigede tilfælde. Endvidere vil Kommissionen og EIB undersøge, om erfaringerne fra andre fælles finansieringsinstrumenter (f.eks. risikodelingsfaciliteten, lånegarantiinstrumentet for TEN-transportprojekter og Margueritefonden) kan være til nytte i forbindelse med finansiering af bredbåndsprojekter.

²² Medlemsstaternes midler skal anvendes i overensstemmelse med EF-retningslinjerne for statsstøtteregelemlernes anvendelse i forbindelse med hurtig etablering af bredbåndsnet.

4. DE VIGTIGSTE TILTAG

Kommissionen vil

- i 2011 fremsætte forslag i samarbejde med Den Europæiske Investeringsbank om finansiering af bredbåndprojekter, udsende vejledning til de lokale og regionale myndigheder om brug af EU-midler til udførelse og forberedelse af bredbåndprojekter og opstille retningslinjer for investering i bredbånd for lokale og regionale myndigheder for at bidrage til, at EU-midlerne udnyttes fuldt ud
- inden udgangen af 2012 gennemføre en undersøgelse af, hvilke midler der i praksis anvendes til at nedbringe investeringsomkostningerne
- inden udgangen af 2013 styrke og rationalisere finansieringen af højhastighedsbredbånd via EU-instrumenter under den nuværende finansielle ramme (f.eks. EFRU, Det Europæiske Program for Genopbygning og Udvikling, ELFUL, TEN, rammeprogrammet for konkurrenceevne og innovation).

Kommissionen opfordrer desuden medlemsstaterne til:

- hurtigt at gennemføre henstillingen om næste generation af accesnet og tage forskud på centrale aspekter af radiofrekvenspolitikprogrammet
- sætte nationale bredbåndsmål og vedtage gennemførelsesplaner, der er i overensstemmelse med det europæiske bredbåndsmål; Kommissionen vil gennemgå de nationale planer i 2011
- træffe foranstaltninger på nationalt plan for at nedbringe bredbåndsinvesteringsomkostningerne.
-